

**Årsrapportering til IEH
for 2010
Norsk Folkehjelp**

Til lesere av rapporten

Bedrifter, organisasjoner og offentlige instanser som er medlem av IEH har gjennom sitt medlemskap forpliktet seg til målrettet å jobbe for å forbedre arbeids- og miljøforhold i sine verdikjeder. De har også forpliktet seg til årlig å rapportere om sitt arbeid; en rapport som er offentlig tilgjengelig.

Til grunn for IEH-medlemmenes arbeid ligger IEHs etiske retningslinjer for innkjøp. Disse inneholder krav i forhold til arbeidstakers rettigheter, miljø, samt marginaliserte befolkningsgrupper. IEHs etiske retningslinjer for innkjøp baserer seg på internasjonalt anerkjente konvensjoner fra ILO og FN, og sammenfaller sterkt med lokal arbeidsmiljølovgivning i flertallet av de enkelte produsentlandene.

Arbeidet med å forbedre arbeids- og miljøforhold i verdikjeden er en gradvis prosess som innebærer å forankre og systematisere arbeidet, kartlegge arbeids- og miljøforhold hos produsenter og bidra til forbedringer. Rapporteringsmalen gjenspeiler dette. Spørsmålene er organisert i henhold til IEHs 7 implementeringsprinsipper/trinn (se modell ovenfor).

IEHs medlemmer blir bedt om å rapportere om forbedringstiltak hos produsenter som følge av avdekket dårlig praksis/brudd på de etiske kravene i de etiske retningslinjene. Slik dårlig praksis/brudd må ses i lys av at lave standarder på arbeidsforhold og miljøhåndtering er hyppig forekommende i mange utviklingsland. Dette henger igjen sammen med generell fattigdom og svak implementering av lokal arbeidsmiljølovgivning. Ved avdekkede brudd er IEH-medlemmets rolle å samarbeide med produsentene om forbedringstiltak slik at de etiske retningslinjene for innkjøp etterleves.

Denne rapporteringsmalen er første gang introdusert for IEHs medlemmer ved rapportering for 2007. Medlemmenes innmeldingstidspunkt i IEH påvirker hvor langt de har kommet i sitt arbeid med etisk handel og hva de kan rapportere om. Besvarelse av spørsmål som krever systematisk datainnhenting, avhenger av at IEH-medlemmets arbeid er godt etablert.

Noen nøkkelbegreper i denne rapporten:

Code of Conduct (CoC) = etiske retningslinjer for innkjøp

Leverandørkjede = kjede av leverandører fra råvareproduksjon til leveranse av ferdige produkter

Produsent = der en vare produseres (det er vanligvis mange ledd med produsenter i leverandørkjede)

Agent/importør = leverandør som ikke produserer varen (mellomledd)

Leverandør = samlebegrep for produsenter og agenter/importører (som man har direkte kontakt med).

Underleverandør = den som leverer varer eller tjenester til leverandør

Rapporten gir status for IEH-medlemmers arbeid med etisk handel pr. 31.12.2010.

IEHs sekretariat

Forord av styreleder / daglig leder

Norsk Folkehjelp har vært medlem av Initiativ for Etisk Handel (IEH) siden 2002, og vi vil fortsette vår innsats for å være en samfunnsansvarlig organisasjon ved å ha fokus på de etiske retningslinjer vi har forpliktet oss til å følge opp. Dette gjør vi gjennom bevisstgjøring av egne ansatte og ved å ha fokus på arbeids- og miljøforhold i våre anskaffelsesprosesser på det globale nivå. Med en desentralisert funksjon for innkjøp fordelt over mange land er det fremdeles en vei å gå i kartlegging av vår leverandørkjede, men det er et viktig mål å skape diskusjon med våre leverandører om etiske forhold og hva vi gjensidig kan bidra med for å oppnå varige endringer. Arbeidet må forankres i alle ledd av organisasjonen og i vår kontakt med leverandører, og det er på denne måten Norsk Folkehjelp vil bidra til en mer bærekraftig utvikling på sikt.

Vi ønsker også å bidra til en styrket forståelse og oppslutning om etisk handel gjennom å skape diskusjon om de retningslinjer som er nedfelt av bl.a. FN og ILO og hvordan vi stiller krav i egen leverandørkjede. Dette gjør vi både ved å drøfte disse i både interne og eksterne fora, diskutere med leverandører og ha fokus på de leveranseområdene hvor det kan være sannsynlig med etiske eller miljømessige utfordringer. Arbeidet gjøres med utgangspunkt i IEHs etiske retningslinjer, og medlemskapet i IEH forplikter oss til årlig å rapportere om vårt arbeid med etisk handel til IEH. Rapporten er også offentlig tilgjengelig for nedlasting fra våre nettsider www.npaid.org.

Sted:	Oslo	Dato:	18.02.2011
Navn:	Orrvar Dalby	Posisjon:	Generalsekretær

Generell informasjon om IEH-medlemmet

Navn på IEH-medlem:	Norsk Folkehjelp
Innmeldingsår i IEH:	2002
Medlemstype:	Organisasjon
Type leverandørkjederapportering:	Fullstendig
Omsetning (NOK):	780 000 000
Antall ansatte:	2 430
Kontaktperson for rapporten:	Controller Ivar Aamodt
E- Post:	ivara@npaid.org
Telefon:	+47 9505 7740 el. 2203 7700
Type leverandørkontakt:	☐ Direktekontakt med produsenter ☐ Kontakt med agenter / importører (mellomledd) ☒ Både kontakt med produsenter og mellomledd

Prioriterte mål og framdrift (for arbeid med etisk handel)

Mål for 2010 (rapporteringsåret)	Status
Videre arbeid med risikovurdering av leverandørkjeden, inkl. tilpasse økonomisystem for dataregistrering	Gjort en overordnet vurdering av anskaffelser og hvilke typeleveranser og leverandører vi benytter. Mangler noe på registreringsmuligheten i økonomisystem som legges til i et prosjekt 2011 for etisk handel
Legge retningslinjer inn som kriterium ved innkjøp foretatt i NF hvor mulig	Nye leverandører benytter registreringsskjema og får tilsendt de etiske retningslinjer som de foreligger. Bekreftelse på aksept og vilje til dialog, revisjon mv. skriftlig tilbake fra de store internasjonale, men vi har utfordring med de små lokale mellomledd i kjeden
Identifisere noen leverandører per land for mer detaljert dialog på etiske forhold	NF har definert ramme for et prosjekt med 3 land for mer detaljert jobbing, ref. Norge, Sudan og Laos som er vedtatt fra NF ledergruppe. Oppstart blir i 2011 med fokus på de større leverandører som ikke allerede har dokumentert egne eller kjenner FN/ILO konvensjoner, som del av vårt samarbeide og dialog om forbedringer

Mål for 2011 (nærmeste år)
Gjøre prioriteringer for forbedringer basert på prosjektland og kontakt med utvalgte leverandører
Vurdere muligheter for regelmessig oppfølging ved egne besøk
Vurdere konkrete forbedringer i egen forretningspraksis og hvilke mulige forbedringer/incentiver som kan virke positivt på lang sikt

Mål for 2012 - 2014 (påfølgende 3 år)
Kontinuerlig arbeide for at etisk handel skal være en del av vår interne kultur og blir forstått og ivaretatt av involverte i anskaffelsesprosesser
Aktivt jobbe med oppfølging og tiltak/incentiver mot gode samarbeidspartnere
Sikre rapportering og synliggjøring mot styre, donorer og eksterne aktører

Prinsipp1. Forankring av arbeidet med etisk handel

1.1 Forankring hos styre og ledelse

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Er etisk handel-arbeidet beskrevet i strategidokumenter eller på annen måte definert som strategisk viktig?	Ja	Innkjøpsstrategi med innhold om etisk handel er utarbeidet og ligger til godkjenning av ledelse. Etske retningslinjer ligger tilgjengelig i vårt kvalitetssystem. Nyansatte blir presentert for dette som en del av introduksjoner
Er noen i styret engasjert i oppfølging av arbeidet med etisk handel?	Nei	Ikke direkte, men rapporten oversendes styreleder for informasjon slik at den kan drøftes
Har en person i ledelsen - som ikke er mer enn to rapporteringsnivåer fra styret - etisk handel som del av sitt hovedansvar?	Ja	Liv Nesse, fung. økonomisjef
Har dere etablert intern rapportering i forhold til arbeidet med etisk handel?	Nei	Dette blir en del av vedtatt prosjekt mot 3 land, hvor vi skal jobbe utfra en plan basert på de 7 stegene for implementering
Hvem er ansvarlig for den daglige oppfølgingen av etisk handel-arbeidet?		Ivar Aamodt, Controller logistikk

1.2 Etske retningslinjer

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Har dere vedtatt etske retningslinjer for innkjøp (code of conduct)?	Ja	Retningslinjer er vedlagt i rapporten
Er de etske retningslinjene minst like omfattende og strenge som IEHs etske retningslinjer for innkjøp?	Ja	Tar utgangspunkt i IEHs egne retningslinjer

1.3 Intern opplæring

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Har dere kartlagt hvilke behov ledelse, innkjøpere og andre ansatte har for opplæring i etisk handel?	Ja, delvis	Når det gjelder de som er direkte involvert i anskaffelser kjenner vi til hvor vi må gjøre konkret opplæring. For ledelse og andre ansatte er det mer uklart med tanke på behov og hvordan vi kan forankre prinsippene i det daglige virke
Har dere etablert opplæringsystemer for å kontinuerlig fylle disse behovene?	Ja, delvis	Innføring på overordnet plan skjer ved introduksjonsprogram, men vi har ikke mer detaljerte opplæringsystem for lokalt ansatte

Er det i rapporteringsåret gjennomført opplæring eller informasjonstiltak om etisk handel (<i>internt eller eksternt</i>) for:	a) ledelsen	Ja	Ledergruppe gitt utvidet informasjon i forbindelse med vedtak om prosjekt i definerte land som grunnlag for beslutning
	b) innkjøpere	Ja	Gjennom introduksjon og felles informasjon om at vi skal gjøre et prosjekt i definerte land
	c) etisk handel ansvarlige	Ja	Deltagelse på kurs og oppfølgingsamtale med IEH
	d) andre ansatte	Ja	Informasjoner lagt på intranett og ekstranett i forbindelse med den årlige rapporteringen

Prinsipp 2. Formidling av etiske krav til alle leverandører

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Har produsenter, agenter, importører osv. som dere har direkte kontakt med, mottatt deres etiske retningslinjer for innkjøp?	Ja	Anslagsvis 35-40 prosent, særlig store internasjonale leverandører, har mottatt CoC direkte ifm. med innkjøp. Etiske prinsipper diskuteres i tillegg med nye leverandører som presenterer seg for NF.
Har dere formidlet til leverandørene at de etiske kravene er et utgangspunkt for å forbedre arbeids- og miljøforhold?	Ja	Ligger en kort forklaring og sies i møte med leverandører at vi ikke ekskluderer selv ved mangelfull dokumentasjon. Ber om aksept på at de anerkjenner prinsipper og er villige til å arbeide med det som et minimum
Har dere også formidlet at dere godtar at ikke alle de etiske kravene er innfridd umiddelbart, men at forretningsforhold kan opphøre ved manglende vilje til forbedring?	Ja	Dette er en del av diskusjonen rundt etisk handel og våre forventninger til leverandører. Men vi mangler endel ennå på hvordan vi følger opp leverandørsiden.
Blir leverandører bedt om å videreformidle Code of Conduct til sine underleverandører/ produsenter?	Nei	Det er ikke fremsatt krav til dette spesifikt, men de må akseptere at revisjon og oppfølging kan skje i hele kjeden

Prinsipp 3. Risikovurdering av leverandørkjeden for dårlige arbeids og miljøforhold

3.1 Oversikt over leverandørkjeden

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Har dere kartlagt hvilke produsenter (nærmeste produksjonsledd) som inngår i leverandørkjeden deres?	Ja, delvis	Vi vet om produsentforhold for de største leverandører, men har ikke et fullgodt rapporteringssystem på plass
Har dere kartlagt hvilke underleverandører disse produsentene bruker?	Nei	Vi har ikke direkte tilbakemelding på underleverandører, men kjenner rimelig godt forholdene rundt de store internasjonale selskaper vi kjøper fra utfra sertifisering mv.
Totalt hvor mange produsenter (nærmeste produksjonsledd) inngår i leverandørkjeden deres?		250 som anslått tall
Totalt hvor mange agenter/importører inngår i leverandørkjeden deres?		700
Ca. hvilken prosentandel av innkjøpene (i kr) blir gjort gjennom direkte kontakt med produsenter ?		40%
Har dere produsenter som er sertifisert i henhold til internasjonale standarder på arbeidstakerrettigheter og/eller miljø (f. eks. SA8000, ISO14000, Rainforest Alliance)?	Ja	Toyota Japan/South Africa ISO140001 pluss flere med ISO9001

3.2 Produsenter fordelt på land

Skriv antall produsenter eller velg antallskategori. Inkluder også kartlagte produsenter bakover i leverandørkjeden.			
Land	Antall produsenter	Land	Antall produsenter
Albania		Latvia	
Argentina		Luxemburg	
Bangladesh		Malawi	
Australia		Mongolia	
Belgia		Nederland	
Bolivia		Nepal	
Botswana		New Zealand	
Brasil		Nicaragua	11-30
Bulgaria		Niger	
Canada		Norge	over 50
Chile		Pakistan	
Colombia		Panama	
Costa Rica		Peru	
Cuba	1-10	Polen	
Danmark		Portugal	
Dominikanske Republikk		Romania	

Egypt		Russland	1-10
El Salvador		Saudi-Arabia	
Elfenbenkysten		Senegal	
England		Serbia	1-10
Equador	over 50	Seychellene	
Estland		Singapor	
Etiopia	over 50	Slovakia	
Fillipinene		Slovenia	
Finland		Spania	
Frankrike		Sri Lanka	
Gambia		Sudan	over 50
Ghana		Sveits	
Guatemala	1-10	Sverige	
Hellas		Saudi-Arabia	
Honduras		Sør-Afrika	1-10
Hong Kong		Sør-Korea	
Hvite-Russland		Taiwan	
India		Tanzania	11-30
Indonesia		Tchad	
Iran		Thailand	1-10
Irland		Tsjekia	
Israel		Tunisia	
Italia		Tyrkia	
Japan	1-10	Tyskland	1-10
Kambodsja		Uganda	11-30
Kenya	over 50	Ukrainia	
Kiribati		Ungarn	
Kina		Uruguay	
Kroatia	11-30	USA	11-30
Kypros		Vietnam	
Laos		Zambia	
Litauen		Østerrike	
Macao		Andre land	Antall produsenter
Madagaskar		Angola	11-30
Malaysia		Somalia	1-10
Marokko		Rwanda	11-30
Mexico		Guinea Bissau	1-10
Moldova		Bosnia	over 50
Mongolia		Tadsjikistan	11-30
Montenegro		Libanon	over 50
Namibia		Jordan	over 50

3.3 Risikovurdering av leverandørkjeden (overordnet)

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Har dere kartlagt hvilke produksjonsprosesser og råvarer som inngår i leverandørkjeden for forskjellige typer produkter?	Nei	Vi har ikke kartlagt bakover i kjeden, men storparten av det vi kjøper er teknisk utstyr fra internasjonale bilprodusenter, maskinsfabrikker og leverandører av utstyr for minerydding og IT relatert utstyr.
Har dere gjennomført en overordnet vurdering av risiko for brudd på krav til arbeids- og miljøforhold i de forskjellige delene av leverandørkjeden?	Nei	I prosjekt for hvordan ta etisk handel ut i våre landprogram vil dette være en del av kartleggingen og vurderinger. Vi har som mål å lage en NF implementeringsmetodikk som kan passe i vår virksomhet.

3.4 Risikokartlegging av enkeltprodusenter

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Har dere gjennomført risikovurdering av enkeltprodusenter ved hjelp av egenrapporterings skjemaer, tilgang til andres kontrollrapporter eller med andre metoder?	Nei	Ref. prosjekt i 2011

Prinsipp 4. Forbedringer av arbeids- og miljøforhold i leverandørkjeden

4.1 Prioritering av innsats i forhold til kontroller, oppfølging og forbedringer

Spørsmål	Beskrivelse
Beskriv hvilke deler av leverandørkjeden dere har fokusert på i rapporteringsåret i forhold til kontroller, oppfølging og forbedringsarbeid.	Dette har hovedsaklig vært mot de store internasjonale leverandører og nye leverandører, hvor vi har sikret dokumentasjon på etiske prinsipper, miljø og organisasjonsfrihet.
Gi en kort begrunnelse for valg av fokus.	Vi har ikke en god nok metodikk for NF og hvordan landprogram skal ta dette inn som en del av lokal leverandørkjede
Kryss av for hvilke kriterier dere legger vekt på ved prioritering av innsatsen.	☒ Innkjøpsvolum ☐ Størrelse hos produsent ☒ Produksjonsland ☐ Produkttype ☐ Plassering i eksportsone ☒ Spesifikke etiske krav ☐ Nivå i leverandørkjeden ☐ Score på egenrapporteringsskjema ☐ Resultater fra kontroller ☒ Råd fra organisasjoner ☐ Medieeksponering ☐ Annet - spesifiser under:
	Vi vil sikre forhold rundt de store leverandørene, produksjonsland vi antar kan ha utfordringer og selvfølgelig ha et fokus på arbeidsforhold/rettigheter som den organisasjonen vi er.

4.2 Kontroll av produsenter

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Har dere utarbeidet en plan for kontroller (egne/ andres), eller tilsvarende oppfølging, som dere jobber etter?	Nei	
Hvor stor prosentandel av produsentene (nærmeste produsentledd) har i rapporteringsåret vært gjenstand for kontroller eller tilsvarende oppfølging?		0 %

4.3 Forbedringstiltak som følge av produsentoppfølging

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Har produsenter i rapporteringsåret gjennomført forbedringstiltak som følge av enten avdekket dårlig praksis / brudd på etiske krav eller fokus på etisk handel?	Nei	(Gi detaljer)

4.4 Avslutning av kundeforhold hos produsenter

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Har dere i rapporteringsåret avsluttet kundeforhold hos noen produsenter, eller produksjonssteder tilhørende en produsent, på grunn av manglende vilje til forbedring?	Nei	(gi detaljer)
Har dere i rapporteringsåret avsluttet noen kundeforhold på grunn av andre årsaker som har med arbeids- og miljøforhold å gjøre?	Ja	Avdekket innen tjenesteleveranse renhold

4.5 Oppfølging av agenter og importører - Systemer for etisk handel

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Har dere stilt krav til agenter/importører om at de selv vedtar etiske retningslinjer som minst er like strenge og omfattende som IEHs etiske retningslinjer for innkjøp?	Ja, til en del	Nye og større internasjonale leverandører, samt at vi krever dokumentasjon på CoC i anbudsprosesser styrt fra hovedadministrasjonen
Hvor stor andel av agentene/importørene (%) har etablert etiske retningslinjer for innkjøp (CoC)?		Vet ikke, mangler kartlegging
Har dere oppfordret agenter/importører som dere kjøper fra til å melde seg inn i IEH eller tilsvarende flerpartsorganisasjon?	Nei	Ikke direkte
Hvor stor andel (%) av agentene/importørene som dere kjøper fra er medlem av IEH eller tilsvarende flerpartsorganisasjon?		Vet ikke, mangler kartlegging
Har dere stilt krav til agentene/importørene om at de systematisk følger opp sine produsenter for å oppnå forbedringer av arbeids- og miljøforhold?	Ja, til en del	Se tidligere fokus på nye og internasjonale leverandører
Kryss av for hvilke punkter som inngår i kravene dere setter til agentenes / importørenes system for oppfølging av sine leverandører?		☐ Intern forankring av arbeidet ☒ Etiske krav stilles til produsent basert på CoC ☐ Kartlegging av leverandørkjeden ☐ Riskovurdering av leverandørkjeden ☒ Utvikling av strategi for forbedringsarbeid ☐ Konkrete forbedringstiltak ☐ Ikke spesifisert

4.6 Oppfølging av agenter og importører - Rapportering

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Krever dere at agentene/importørene årlig rapporterer om sitt arbeid med etisk handel?	Nei	Vi har ikke ferdigstilt interne systemer for mottak av rapporter
Hvor stor andel (%) av agentene/importørene rapporterer årlig om dette arbeidet?		Ingen

Har dere samlet inn detaljert informasjon om rapporteringen til agentene / importørene?	Nei	Vil bli en del av prosjekt for å formalisere hele arbeidet med etisk handel i NF, ref. ny innkjøpsstrategi hvor dette er et omtalt emne
Hvor stor andel (%) av agentenes/importørenes rapporter er offentlig tilgjengelig?		Vet ikke

4.7 Oppfølging av agenter og importører - Avslutning av kundeforhold

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Har dere i rapporteringsåret avsluttet kundeforhold hos noen agenter/importører på grunn av manglende vilje til å jobbe for forbedringer i arbeids- og miljøforhold hos deres produsenter?	Nei	Vi har ikke hatt tilfeller av tvil rundt etiske forhold med de leverandører vi har benyttet i 2010
Har dere i noen tilfeller - i den hensikt å lettere kunne følge opp arbeids- og miljøforhold - avsluttet kundeforhold og opprettet direkte kontakt med produsent?	Nei	Vi har ikke hatt tilfeller hvor dette har vært nødvendig

4.8 Styrking av arbeidstakersrettigheter og miljøhensyn (kun for organisjoner)

Spørsmål	Ja/Nei	Beskrivelse
Har dere i rapporteringsåret jobbet for å styrke arbeidstakers rettigheteller eller miljø i utlandet (f.eks. gjennom programmer/prosjekter, arbeid mot handelsavtaler osv.)?	Ja	Våre prosjekter er i stor grad rettighetsbaserte med fokus på urbefolkning, minoriteter, land og ressurttigheter, organisasjonsutvikling og retten til organisering . NF har vært pådriver på myndighetsnivå rundt frihandelsavtalen for Colombia, gitt kommentarer til Stm.13 Klima, konflik og kapital og er i aktive partnerskap med aktører innen ressursrettigheter og forvaltning av naturressurser. Utover dette et tett samarbeide med LO sine avd. og forbund.
Kryss av for hvilke av IEHs etiske krav arbeidet har vært rettet mot:		☐ Tvangsarbeid ☒ Fagforening og kollektive forhandlinger ☒ Barnearbeid ☒ Diskriminering ☒ Brutal behandling ☒ Helse, miljø og sikkerhet ☐ Lønn ☐ Arbeidstid ☒ Regulære ansettelses ☒ Marginaliserte befolkningsgrupper ☒ Miljø

Prinsipp 5. Forretningspraksis som understøtter forbedringer hos leverandørene

5.1 Bruk av incentiver

Spørsmål	Ja/Nei	Beskrivelse
Tilbyr dere incentiver til produsentene for å oppfylle CoC eller gjøre forbedringer i arbeids- og miljøforhold?	Ja, delvis	
Tilbyr dere incentiver til agenter/importører for å bidra til forbedringer i arbeids- og miljøforhold hos sine produsenter?	Nei	Kun delvis gjennom å lage gjensidige avtaler for å sikre forutsigbarhet og planmessighet
Ca. hvor stor andel av leverandørene (produsenter, agenter/leverandører) er gjenstand for incentiver?		Gjelder kun en liten andel store leverandører
Kryss av for hvilke incentiver dere tilbyr?		☒ Langsiktige kontrakter ☒ Økte volumer ☐ Prispåslag ☐ Leverandørkreditt ☐ Andre incentiver
Beskriv nærmere hvis "andre incentiver".		
Hvordan vurderer dere resultatene av incentivene?		Gjensidig positiv erfaring, ref. enklere prosesser og mer planmessig uttak

5.2 Innkjøpspraksis

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Hva er gjennomsnittlig varighet av forretningsforhold med sentrale leverandører (ca.)?		3-5 år
Er deres innkjøpspraksis tilpasset for å tilrettelegge for at produsenter oppfyller kravene i Code of Conduct?	Ja, delvis	Normale innkjøp ivaretar informasjon og dialog rundt CoC, men det gjenstår prosjekt for desentral praksis, ref. prosjektoppstart 2011
Har dere tilpasset ledetid for å redusere risikoen for ekstrem overtid hos produsentene?	Ja	NF har hatt fokus på planlegging i større grad enn tidligere, noe som medfører bedre praksis rundt bestillinger
Har dere et system på plass for å sikre at leverandører får betalt innenfor tidsfrister?	Ja	Globalt implementert system med forfallsoppfølging og løsning for remittering
Har dere etablert rutiner for å hindre eller redusere forekomsten av sene ordreendringer?	Ja	Kvalitetssikring og godkjenning av forespørsel og ordre medfører mindre feil og endringer.
Har dere gjort andre tiltak relatert til innkjøpspraksis for å tilrettelegge for at produsenter kan oppfylle kravene i CoC?	Nei	Blir en del av prosjektet 2011

5.3 Kompetanseheving hos produsenter

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Har dere noen strategi for kompetanseheving hos produsenter?	Nei	Prosjekt i 2011 vil være med å definere plan for kompetanseheving
Har dere i rapporteringsåret bidratt til kompetansebygging av produsenter med hensikt å forbedre arbeids- og miljøforhold?	Nei	
Har dere i rapporteringsåret samarbeidet med lokale organisasjoner i produsentlandene med hensikt å oppnå forbedringer i arbeids og miljøforhold?	Nei	

5.4 Kompetanseheving hos agenter/importører

Spørsmål	Ja/nei	Beskrivelse
Har dere i rapporteringsåret bidratt til kompetanseheving i arbeid med etisk handel for agenter/importører	Nei	Ikke annet enn i dialog og møter som del av informasjon om NF forutsetninger for å knytte seg til leverandører

5.5 Forbedringsprosjekter (frivillig punkt)

Spørsmål	Ja/nei
Ønsker dere å beskrive ett forbedringsprosjekt? <i>Hvis ja, legg til en nærmere beskrivelse av ett forbedringsprosjekt som har som siktemål å forbedre arbeids- og miljøforhold hos produsenter (bruk skjemaet på neste side).</i>	Nei

Prinsipp 6. Utvelgelse av nye leverandører etter etiske kriterier

Spørsmål	Ja/Nei	Beskrivelse
Legger dere etiske krav til grunn når dere vurderer et kundeforhold til en ny leverandør?	Ja	Aksept og vilje til samarbeid om etiske relaterte forhold skal være del av godkjenning for ny leverandør
Hvilke metoder bruker dere for å sikre et minstenivå i forhold til arbeidsforhold, miljø og marginaliserte gruppe ved valg av nye leverandører? (Kryss av)		☐ Egenrapporteringsskjema ☒ Egne besøk ☐ Leverandørkontroller ☐ Andres kontrollrapporter ☒ Bruk av sertifiserte bedrifter ☐ Deltakelse i etiske programmer ☐ Leverandørliste til etiske bedrifter ☒ Annet (spesifiser under) Annet: Varierer fra internasjonal til lokale forhold, men krav til offisiell registrering og dokumentasjon gjelder som minimum.
Har dere etablert et system for å sikre et minstenivå på arbeids- og miljøforhold før dere kjøper fra en ny leverandør?	Nei	Ikke et fullgodt system som fungerer i alle prosjektland. Hovedadministrasjonen har rutiner rundt sjekk av nye leverandører
Beskriv kortfattet minstenivå som eventuelt skal tilfredsstilles for arbeids- og miljøforhold:		At leverandør har organisasjonsfrihet og opererer iht. vedtatte tariffen som minimum, ikke er engasjert i uetiske forhold eller investeringer.

Prinsipp 7. Kommunikasjon og rapportering om etisk handel

7.1 Rapportering om etisk handel-arbeidet

Spørsmål	Ja/Nei	Beskrivelse
Publiserer dere informasjon om deres etisk handel-engasjement på nettsidene deres?	Ja	Blir en del av prosjektet vi skal gjennomføre 2011 - foreløpig legges årsrapporten ut på våre sider www.npaid.org
Publiserer dere IEH-årsrapporten deres eller annen rapport om etisk handel-arbeidet på nettsidene?	Ja	Se pkt. over
Distribuerer dere rapporter som omhandler etisk handel-arbeidet til aksjonærer/medlemmer/innbyggere?	Ja	Sendes også til styreleder og arbeidsutvalg

7.2. Kommunikasjon for styrket oppslutningen om etisk handel

Spørsmål	Ja/Nei	Beskrivelse
Har dere i rapporteringsåret bidratt til å styrke oppslutningen om etisk handel utenom IEH-fellesskapet?	Ja	Forbedret informasjon om IEH til leverandører
Har dere jobbet ovenfor norske myndigheter for å styrke oppslutningen om etisk handel?	Nei	Ikke spesielle aktiviteter
Har dere jobbet mot medlemsorganisasjoner / nettverk / paraplyorganisasjoner for å styrke oppslutningen om etisk handel?	Nei	
Har dere jobbet mot andre organisasjoner for å styrke oppslutningen om etisk handel?	Nei	
Har dere holdt foredrag om etisk handel på offentlige seminarer?	Nei	
Har dere publisert offentlig tilgjengelig informasjon om etisk handel som kan bidra til styrket oppslutning?	Nei	
Har dere iverksatt studier, undersøkelser eller kampanjer relatert til etisk handel?	Nei	
Har dere hatt samarbeid eller prosjekter med andre organisasjoner innefor etisk handel eller generelt samfunnsansvar?	Nei	

7.3. Bidrag til å styrke IEH-medlemmers arbeid med etisk handel

Spørsmål	Ja/Nei	Beskrivelse
Har dere i rapporteringsåret bidratt med kompetanse/informasjon i arbeidsgrupper, møter eller seminarer for IEH-medlemmer?	Ja	Innkjøper deltatt på kurs og møter

Har dere på annen måte bidratt med etisk handel-kompetanse ovenfor andre IEH-medlemmer?	Nei	
---	-----	--

Tilbakemelding til IEH

Spørsmål	Svar						
Kryss av for hvilke av IEHs tjenester og verktøy dere: (a) har benyttet i rapporteringsåret? (b) ønsker å benytte det nærmeste året?	(a) Benyttet	(b) Vil benytte	IEH tjenste/ verktøy				
	☒	☐	Kurs i etisk handel - Innføring				
	☒	☒	Kurs i etisk handel - Videregående nivå				
	☐	☐	Forbedringsforum / erfaringsutveksling medlemmer				
	☐	☒	Rådgivning				
	☒	☒	Medlemssider på web				
	☒	☒	Egenrapporterings skjemaer for leverandører				
	☐	☐	RAID risikokartleggingsdatabase				
	☐	☐	Leverandørhåndbok (for produsenter)				
	☐	☐	Nettverk over lokale ressurser i produsentland (LRN)				
	☐	☐	Kjemikalieverktøy				
	☐	☒	Internt seminar for ledelse / ansatte / leverandører				
	☐	☒	Internt seminar i innkjøpspraksis				
	☐	☐	Seminar for produsenter (Kina /India / Vietnam)				
	☐	☒	Annet (spesifiser nedenfor)				
			Prosjekt i 3 land med fokus på IEH og bygge en praksis rundt oppfølging av leverandører				
Har dere i rapporteringsåret benyttet eksterne ressurser/verktøy relatert til arbeidet med etisk handel?	Nei - ikke utover IEH kurs og møter						
Hva ønsker dere at IEH skal prioritere det nærmeste året?	Kunne være interessant å se på utfordringer som går utenpå ordinær handel og leveranse rettet mot norske bedrifter - hvordan arbeide med etisk handel i en mer lokal setting i land utenfor Europa/USA mv.						
Hvor fornøyd er dere med IEH-sekretariatets tjenester?	Dårligst						Best
	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☒ 6	☐ 7
Ris til IEH:	Ingen spesielle kommentarer						
Ros til IEH:	NF mener IEH gjør en god jobb med synlighet og ved å sette saker på dagsorden.						

Kontakt:

Norsk Folkehjelp

Controller Ivar Aamodt

ivara@npaid.org

+47 9505 7740 el. 2203 7700